

Kronieken april 2015

Ik eindigde de vorige kronieken met een korte opsomming van al wat Lou geleden heeft tot hiertoe, sedert 3 december van vorig jaar. Het lichamelijke geneest gestadig, maar die depressie ("mijn depressie" zegt ze!), verbetert slecht héél langzaam, met tijd en geduld, véél geduld!

Maar Effatakronieken gaan daar niet over, alhoewel het een beeld schetst van de moeite die ik doe om ze te schrijven ...

De vieringen van **Witte Donderdag en Goede Vrijdag (02 en 03/04)** hebben we moeten missen: Frans C schreef een impressie: 'Op **Witte Donderdag** sippelen de mensen binnen en ze nemen plaats in een vierkant rond de feestelijke tafel, versierd met 4 lelies, de stenen kannen, de glazen kommen, brood en wijn. Dit is elk jaar een speciale viering, maar dit jaar toch nog wat meer, we beginnen een half uur vroeger en, ik ben wellicht niet de enige die er aan dacht dat het de eerste maal was zonder Guido. En toch is hij aanwezig.

Net zoals bij een joods Pascha, brengen de teksten ons ook in verbinding met het verre verleden én met wat er vandaag gebeurt. We zien onze plaats in de lange geschiedenis van onze God en zijn volk. God die het lijden en het kreunen hoort, niet afzijdig blijft, maar ons bevrijdt en met ons meegaat als het moeilijk is. De teksten worden afgewisseld met liederen, begeleid door de piano, cello en viool. Teksten van Huub Oosterhuis die ons meevoeren en doen nadenken.

We zijn er als het ware bij als Jezus met zijn leerlingen het laatste avondmaal viert en hoe hij de rollen omdraait, de voeten wast - werk van een slaaf, van de laagste dienaar - en hoe hij tegen Petrus, maar ook tegen ons zegt: "Als ik je voeten niet mag wassen, kan je niet bij mij horen", maar ook zijn oproep: "Volg mijn voorbeeld, doe dit en denk aan mij, aan mijn boodschap en wat dit gebaar betekent." Als we daarna toelaten dat iemand anders van de gemeenschap onze net gewassen handen afdroogt en ons de vrede, zijn vrede, wenst, geeft dat een heel apart en warm gevoel van binnen, is er verbondenheid, die verschillen overbrugt.

Na de communie verlaten we de tafel en gaan we zitten rond het altaar voor de aanbidding, de laatste teksten en liederen. Waar eerst de mensen nog wat verspreid zaten en er wat lege plekken waren, vormen we nu een aaneengesloten groep. De verbondenheid van een gemeenschap is voelbaar en vormt een band. 'Heer van hierboven' in een verduisterde kerk met alle licht op de beker en de hostie, met Ilse als voorzangster, ontroert en vormt een mooie overgang naar de aanbidding, waarna iedereen op zijn/haar geschikt moment zachtjes de kapel verlaat. Het is een gevulde, milde stilte

De viering gaat voort op **Goede Vrijdag**. De plaats vooraan is leeg, de menora staat ver weg tegen het oude altaar. Twee kinderen brengen het licht aan, drie mannen brengen het kruis met Christus op naar voor. Wij staan stil en rechtop, vol gedachten aan wat lijden en dood met zich meebrengt.

We horen het lijdensverhaal, voorgelezen door drie mensen en drie maal onderbroken door een lied, dat wat gebeurde, actueel maakt, vatbaar voor onze tijd. Het eindigt met een geknield moment van bewogen stilte, na: "Het is volbracht" en het weten dat Jezus de geest gaf. Of gaf hij zich terug aan de Vader?

Bernadette vertelt ons over de wonden die men Jezus toebracht aan het hoofd, de handen, voeten en de zijde. Alsof men het denken, opkomen voor de anderen, het verzorgen en in de weer zijn voor de minst bedeeden wilde afstraffen, belachelijk maken, stopzetten en onmogelijk maken. Om zeker te staan dat Hij dood was, dat men 'van Hem af was', doorboorde men ook zijn hart. Dan zou alles gedaan zijn. Dat dachten, hoopten althans de machthebbers. Telkens werd een lelie gelegd bij hoofd, handen, voeten, hart. Een mooi en zinvol gebaar.

Maar de machthebbers hadden ongelijk, het was een nieuw begin, een doorstart. Dat bleek uit de bloemenhulde van alle aanwezigen voor het kruis en wat dit voor ons als christenen, als mensen onderweg, betekent.

De voorbeden brachten ons bij wat wij kunnen doen op te komen tegen onrecht, te vergeven, de dag biddend te beginnen, te jubelen om het leven, op te komen voor de minsten, voor al diegenen die pech hebben, voor een paasmorgen voor de hele wereld. Na de communie zongen we 'Omdat Gij het zijt, groter dan ons hart, die mij hebt gezien eer ik werd geboren', dat in deze viering een extra dimensie kreeg, het wonderbaarlijke van een God die ons zoekt ... Het actieve deel van de viering ging over in de aanbidding van het kruis, omringd door bloemen, dat oplichtte in de voor de rest donkere kapel.' (Bedankt Frans!)

Maar op de **paaszaterdagviering op 04/04, bij ons is dat de Paasviering**, was ik er wel: een viering zonder Guido, goed georganiseerd, zeer stemmig, maar ik mis hem, ik kan niet in het koor meezingen! Maar heel de ritus van het licht en het water: blijvende symbolen: *“De nacht is pas echt donker als alle hoop verdwenen is, ..., dan is de nacht echt leeg! Maar elke keer hebben de mensen strijd tegen de leegte gevoerd, de duisternis en de leegte bevochten. Dan kwam er het licht van Jezus, Het licht van geloof in een nieuwe wereld. Moge hij de liefde zijn die ons samenbindt! En God zag dat het zeer goed was ...”*

God is met ons begaan: zie het boek Deuteronomium en het lied 131 ‘Die mij droeg op adelaarsvleugels ...’ en Jesus bleibet meine Freude! Een welgemeend applaus voor het koor!, herhaald na de ‘Old Irish blessing’ die we aan Guido te danken hebben! Tot we elkaar terugzien en bewaard blijven in de palm van zijn hand ...

Ongevraagd, maar in dank aanvaard, maakt Frans C ook een impressie van deze viering: ik vind de tekst te mooi: bedankt Frans!: ‘Het is een bijzondere **Paasviering**. De kapel is volgelopen. Het koor zit samen met de muzikanten achter het altaar. Bij het wijden van het doopwater en de nieuwe Paaskaars komt de zon door de glasramen door en verlicht de kapel. Een symbool voor het Licht dat met de Verrijzenis in de wereld en ons leven komt. Maar het is ook alsof Guido even goedendag komt zeggen.

Pater Gaston wijst er in de homilie op dat ‘einde’ ook nieuw begin is, dat we niet bang moeten zijn. Huiver en angst, schroom maar ook ervaring van diepe aanwezigheid, zoals ook Mozes bij de brandende braamstruik of Elia op de berg. De vrouwen ervaren bij het graf een grote Jezus-, Godservaring en staan door dat mysterie als aan de grond genageld. Ze keren terug en zeggen niks aan niemand. Ze koesteren dat als een groot geheim in hun hart, ze kunnen er eerst niet over spreken. Een eerste ervaring van de verrijzenis is er een van een enorme nabijheid. Wondere verhalen zijn het die, zeker voor mensen van onze tijd die alles willen begrijpen en kunnen uitleggen, vragen oproepen. Maar achter die verhalen zit de ervaring van de ontmoeting met de Heer én wat dit heeft teweeg gebracht. Het kruis was niet het einde. Dat is de kern van ons geloof. Dat verkondigen we. Ze noemen Hem de Verrezenen. We moeten de moed hebben om de drukte achter ons te laten en stil te worden, het mysterie van zijn aanwezigheid toelaten. Dan gebeurt er in ons ook een stuk verrijzenis, verandering in ons leven. Na de communie hernieuwen we samen onze doopgeloften via de geloofsbelijdenis.

De Ierse zegenwens ‘May the road rise to meet you, ... may God keep you in the palm of his hand’, a capella gezongen door het koor, vertolkt mooi de verbondenheid met God die we elkeen toewensen, of we zon of regen op onze weg tegenkomen. Na het lied kan je een ‘heilige’ stilte voelen.

Pater Gaston bracht Guido ook woordelijk binnen in de viering, met een woord van waardering en dank voor zowel het koor als al diegenen die na het overlijden van Guido de handen in mekaar sloegen om samen de Effatagemeenschap verder te laten leven. "Guido zou tevreden geweest zijn van de viering". Een warm applaus onderstreepte zijn woorden en de verbondenheid. Het was een hartverwarmend, maar emotioneel geladen moment. Goed dat het er was.

Bij het verlaten van de kapel krijgt iedereen een potje kruiden als aandenken en hulpmiddel om ons leven te kruiden vanuit ons geloof in de Verrezen Heer. Ook op het graf van Guido staat zo'n flesje met kruiden! We sluiten af met de gezongen droom van brood en water voor iedereen, vrede en verbondenheid. En dan ... mekaar een ‘Zalig Pasen’ wensen, mekaar wat steunen en, zoals de traditie het wil, een receptie.’

Pasen zelf zingt het koor in de gevangenis: nogal een drukke, maar rumoerige bedoening. Ik ben er weer niet bij: Frans C. helpt mij: zie zijn impressie! ‘Op Pasen zelf sluit het koor de Goede Week af met de viering in de **gevangenis** aan de Nieuwe Wandeling. Er zijn dubbel zoveel gevangenen als koorleden. De aalmoezenier van Dendermonde gaat voor en brengt in zijn woorden de Paasboodschap, dat er Leven is voor ieder van ons, dat er Liefde van God is voor ieder van ons, op sprekende wijze tot uiting. Het was vroeg dag om op tijd in de gevangenis te zijn, maar het hoort bij Effata om ook naar diegenen die, om welke reden ook, gevangen zitten de warmte van God over te brengen.’ (Bedankt Frans!)

Na Pasen gaat **Effata op vakantie van 6 tot 9/4 naar Heer sur Meuse**, voor sommigen is het een aantal keren dat ze hier zijn, voor anderen, zoals wij, is alles nieuw! Maar het valt enorm mee, zelfs al ben ik in mijn keuzes fel beperkt, doordat ik overal met Lou in haar rolstoel moet rekening

houden. Die rolstoel danken wij aan Rita die zéér goed voor ons zorgt, zonder wie deze vakantie een onmogelijkheid zou geworden zijn. Wij bezoeken Givet (juist over de grens met Frankrijk) drinken er een Belgische koffie, en in Dinant een kwekerij van struisvogels. Dat is een zware dag, maar proficiat voor Tom die alles organiseert. 's Avonds is er avondsluitering, een kampvuur, een bingospel en doorheen het ganse verblijf een 'stratego'spel dat wij grandioos verliezen! Het eten was lekker en overvloedig, de kamers rustig, het water warm, de cola op temperatuur ... doe zo voort!

Effataviering met speciale aandacht voor de overledenen op 11/4. Chrisje verwelkomt de gemeenschap, verwijzend naar het licht van de verrijzenis en een viering in het teken van het overlijden van Guido. Pater André en Bernadette gaan voor.

Het is vandaag Beloken Pasen, tweede paaszondag. Het is de periode tussen Pasen en Pinksteren, waar vele verschijningsverhalen worden verteld, een niet zo gemakkelijke periode: de leerlingen zitten in een zaal bijeen om elkaar te steunen en te bemoedigen. Want sommigen zijn helemaal niet dapper geweest, zij hebben Jezus in de steek gelaten, sommigen hebben hem verraden! Petrus verloochende Jezus zelfs ... Thomas is er zelfs niet bij: hij houdt zich wat op de vlakte!

Ignace leest de tekst: Johannes 20, 19-31. Hier is twijfelen toegestaan, het is niet gemakkelijk, het is als kijken in de zon, het is beter niet alles te trachten te begrijpen. Beter is het je te koesteren in de zon en te genieten van de warmte van de verrijzenis!

De leerlingen begrijpen het niet, maar ze weten dat ze zich kunnen verwarmen aan de verrijzenis en ze laten Thomas niet alleen met zijn verdriet, hij mag zijn wie hij is, met zijn twijfels. Kijk met je hart, de overledene heeft een eigen plaats in je hart! Je kunt de afstand tussen Goede Vrijdag en Pasen niet overbruggen, maar de dood is ook niet alles en daarom is er het licht van Pasen! Sta niet stil bij Goede Vrijdag!

Wij herdenken vandaag ook onze overledenen, zij die uit ons midden zijn weggegaan. Wij hebben allemaal een strookje papier gekregen en daar kunnen we een naam en wat meer opzetten, van dat papiertje een propje maken en het dan weer effen maken. Van die kreuken blijft altijd wat over, net zoals dat gebeurde toen iemand bij ons wegging: kreuken blijven! Wij leggen de verfrommelde papiertjes in een glazen kom, er wordt wat aarde op gestrooid, later komen er bloemetjes op: niets of niemand gaat verloren. Zeker de ziel van Effata niet!

Wij breken brood en delen wijn, zoals Jezus dat heeft gevraagd en wij bidden voor hen die ziek zijn, voor de mensen waar niemand meer aan denkt of niemand meer voor bidt, mensen in oorlogsgebied, wij bidden voor mensen op de drempel van hun leven, we bidden voor wie er graag was bij geweest en het moeilijk heeft, we bidden voor onszelf dat we de Heer blijven herkennen en we bidden om groter geloof in het nieuwe leven, in verrijzenis.

Op 18/4 is het Effataviering, op de derde paaszondag. Chris verwelkomt de gemeenschap: er mag wel wat licht bij!

Vandaag lezen we uit Lucas, hij die de topmissionaris was, naar wie iedereen luisterde, die het verhaal deed van kleine mensen. 'Waarom geloof je' vraagt hij (Lucas 24, 35-48). Denk even aan zonnepanelen, die veel elektriciteit leveren als de zon schijnt, maar die zodanig moeten afgesteld worden dat ze ook in de week stroom leveren! Lucas was meester in het gebruik van beelden: hij beschrijft de toestand, de bange leerlingen waren verdwenen, alleen de vrouwen bleven. Met 'verrijzenis' moet je trouwens goed oppassen: het gaat over brave mensen, die groot belang hechten aan solidair zijn, die bij elkaar bleven! Lucas kreeg een moeilijke opdracht: aan Grieken een verhaal doorgeven, een verhaal dat al bestaat, een verhaal dat nog wel eens gebeurde, doden weer levend maken, anders gaan leven ... Voor ons is het op die grote tijdsafstand een vreemd verhaal, voor Grieken was het een bekend verhaal!

Willen wij zo verder leven? Ons ego is als een lucifer, laat je ego verdunnen en geven we die aan elkaar! Of zoals de bezinning zegt: Verdun je ego ... maak je leven licht, zo licht als een sigarettenblaadje zodat de goddelijke kracht die in je woont doorheen jou kan stralen.

Wij hebben biddend gezongen voor een groep jonge mensen uit Dendermonde, vertrokken naar Kongo, voor Henk en pater Gaston, voor een gezin met problemen, voor Frans De Maeseneer,

bidden we om meer geloof, dat is een moeilijke klus die botst met vertrouwen, transparantie en nabijheid.

De liturgiegroep komt samen op 21/4. Bernadette stuurt mij volgende impressie: 'Op 21 april kwam opnieuw een groep enthousiaste vrijwilligers samen om na te denken over hoe we de liturgie in Effata verder vorm kunnen geven. Zoals afgesproken in vorige vergadering gingen we eerst wat dieper in op de manier waarop wij in Effata de eucharistie vieren. Walter nam ons mee op weg aan de hand van een tekst die Guido ooit zelf op papier zette om de huidige vorm van vieren voor te stellen aan mensen die Effata niet kenden. In dialoog werd hierop verder ingegaan en kreeg iedereen de kans zich in te leven in wat de betekenis hiervan is.

Het tweede deel van de avond gingen we in kleine groepjes nadenken over een stukje evangelie dat in 1 van de volgende weken in de woorddienst zal uitgediept worden. Een boeiende en verrijkende manier om met elkaar van gedachten te wisselen.

Tenslotte werd ook de kalender bovengehaald om de vieringen van de komende weken te verdelen en een datum voor een volgende bijeenkomst af te spreken.

Voor herhaling vatbaar, we gingen allen met een goed gevoel naar huis. De afwezigen hebben iets gemist maar zijn op een volgende vergadering opnieuw welkom.' (Bedankt Bernadette!)

25/4: een drukke dag. 's Morgens **uitvaartdienst voor de vader van Tom V**, waar het koor zingt en wij niet bij kunnen zijn omdat een van mijn kleinkinderen op hetzelfde uur haar eerste communie doet. Bernadette stuurt mij een korte impressie: 'In Effata delen we lief en leed met elkaar. Op zaterdag 25 april zette het koor zijn beste beentje voor om de verrijzenisviering van de vader van Tom Vermeir meer luister te geven. Wie zei ooit : " *zingen is tweemaal bidden!*" , we mochten het in ieder geval die dag ervaren. De liederen werden onder de bezielende leiding van Ilse een bevestiging van de woorden die ook de priester voorganger in deze viering uitsprak. Heel wat Effatavrienden die in de viering aanwezig waren konden dit bevestigen. Ook als het moeilijk gaat willen we er zijn voor elkaar' (Bedankt Bernadette!)

's **Avonds is er de Effataviering van de 4de paaszondag**, met bezoek van de twee generale visitatoren. Mieke verwelkomt de gemeenschap, wijst er op dat haar tuin in bloeien ontploft is en ze verwelkomt ook (in het Engels, proficiat!) de twee visitatoren (die verder een vertaling van Walter VW krijgen). Pater Andreas en Mia gaan voor in de viering.

Mia vertelt dat ze vorige week het bezoek kreeg van de bisschop en ze had haar kinderen een tekening laten maken met een stal en een man met wijd open gespreide armen. Wat zagen die kinderen op de eerste plaats, een hoeder! Dan wel een herder, Jezus, de goede herder, maar toch: een hoeder! Vandaag is het zondag van de goede Herder of ook roepingenzondag! Maar wat maakt priesters tot goede herders?

Het evangelie geeft een bijbels beeld (Johannes 10, 11-18), in het Oud Testament waren alle leiders herders, het woord kreeg pas later een religieuze betekenis. God werd de herder, Jezus werd de goede herder, betrouwbaar, géén huurling! Geen Farizeeër die de mensen in de steek laat, geen strijd om macht en geld.

Hierbij is 'kennen' hetzelfde als een liefdevolle verhouding, de goede herder laat nooit iemand in de steek, een goede herder is hetzelfde als goede ouders. God blijft inderdaad roepen! Leven is een pastorale dienst, zoals goede herder zijn of een goede mens, begeleiden en kennen, een liefdevolle band mee hebben ...

Het betekent: dicht bij de mensen leven, grote parochies zoals men die nu ziet, geven geen liefdevolle nabijheid: die wordt alleen maar kleiner! Groepen moeten dus kleiner worden, zoals Effata, begeleid door een man of een vrouw! Goede herderschap gaat in vele mensen door, gewijd of niet, laten we bidden om vrijwilligers die samen herderen in diep respect!

Wij delen brood en wijn, voorgegaan door pater Andreas, en de bezinning: *"En gaandeweg de rit, langzamerhand, op kousenvoeten, ben ik het gaan horen: Jou roep naar mensen en naar mij (...)"*

Wij hebben gedankt voor de groep jongeren uit Dendermonde, terug uit Kongo en voor pater Gaston die daar gevallen is (dat hij snel mag beteren), voor de mensen getroffen door de aardbeving in Nepal, voor Katleentje dat ze haar vertrouwen niet verliest in de school en de

hulpverleners, voor Tom en Sylvie dat ze troost moge vinden bij Effata en bij elkaar, voor pater Frans die aan de beterschap is en met ons verbonden is door een afbeelding bij het beeld van de heilige Alfonsus di Liguori. Bidden we voor goede herders (en daarmee bedoelen we onszelf niet!), goede herders in de gezinnen, in de scholen en in de kerk, met oog voor nieuwe roepingen, voor de kerk van vandaag en voor Effata.

Er is overeengekomen ook toevallige bezoekers aan het woord te laten en dus vragen we aan de twee generale visitatoren wat meer uitleg (Walter VW vertaalt): Hun naam is pater Juventius Andrade uit India en pater Jacek Zdrzalek uit Polen, ze bezoeken alle communautiteiten van de redemptoristenprovincie én de projecten (zoals Effata) waarvoor de redemptoristen (mede)verantwoordelijkheid dragen (dat zijn er héél veel!). Ze zijn hier heel welkom! Ze zijn blij te zien dat we ons beroepen op de redemptoristen (copiosa redemptio) en op Maria van altijd durend bijstand, een rechtstreekse hulplijn (noemen ze het).

Ik ga naar Drongen, naar mijn kleinkind en mijn vrouw, maar er wordt bij Effata zeker nagepraat!

De **derde dialoogavond op 28/4**, 'Moslims, geloofsvrienden of geloofsvreemden' was een enorm succes. De 34 geïnteresseerden waren voor twee derden mensen van de Effatagemeenschap, maar de anderen waren mensen die op een of andere manier van ons initiatief kennis hadden gekregen. Het panel bestond uit Frans Hitchinson, Ismahan Cetin, Patsy Ben Ammou-Ruyskensveld en Hilmi Lazhar.

E. H. Frans Hitchinson is sinds 2014 deken van Geraardsbergen maar we hadden hem uitgenodigd omdat hij voorzitter is van 'Relatieopbouw Moslims-Christenen' en in 2002 'Ontmoeting. De Islam binnen de katholieke godsdienstlessen in het basisonderwijs' publiceerde.

Mevrouw Ismahan Cetin is leerkracht islamitische godsdienst aan het Provinciaal Instituut voor Haartooi en Schoonheidszorgen in Gent. Als mama van drie kindjes, van Turkse origine maar geboren en getogen in Gent, probeert ze haar kinderen de waarden en normen van de islam door te geven en ze gelukkig te laten opgroeien in een multiculturele Gentse maatschappij waar de klemtoon ligt op wederzijds respect.

Mevrouw Patsy Ben Ammou-Ruyskensveld komt als Vlaamse uit het Brusselse zonder religieuze achtergrond, studeerde in Gent, kwam in een jeugdhuis in contact met de islam en voelde zich geroepen om als moslima herkend te worden.

De heer Hilmi Lazhar is geboren in Knesselare, ging naar school bij 'de Broeders' en kwam wonen in Nieuw Gent. In 2009, als voorzitter van de Gentse jongerenwerking 'Jongeren en Diversiteit' zorgde hij voor een eigen jeugdhuis en moskeewerking. Nu heeft hij als streefdoel het islamonderwijs te vernieuwen met vooral het accent op de identiteitsontplooiing. Hij verduidelijkte ons de verschillende stromingen binnen de islam.

Na de pauze, met water, thee, koffie en cake volgden interessante vragen en boeiende antwoorden. We hadden tijd tekort. De sprekers werden hartelijk bedankt voor de warme, wijze dialoog met een geschenkpakket uit de wereldwinkel en de vele aanwezigen gingen tevreden naar huis met een attentie van de moslimgemeenschap: het boekje: 'Wij zijn moslims' voor liefde, respect, broederlijkheid, tolerantie, vrede en gerechtigheid.

Wie er niet bij was heeft een boeiende verrijking gemist! (Bedankt Chrisje!)

Ze kondigen altijd maar de lente aan, en die is duidelijk niet tegen te houden, denk aan de ontploffing in de tuin van Mieke, maar nachtelijke temperaturen van 5 of 6°? Niet goed voor mijn erwtes!

Wouter, donderdag 30 april 2015.